

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hónap 1 frt. 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Az ezredik év.

Néhány óra múlva belépünk abba az érbe, mely a magyarok honalapításától számítva az ezredik év. Hazánk szent földjén egyetlen magyar hajlék sincs, a hol ma éjjel vigaszt keresve, tanúságot merítve, szóba ne hoznánk ezt a nagy időt.

A kérdések egész raja vár e pillanatban feleletre. Kik voltunk akkor? Honnan és miért jöttünk ide? Mit láltunk itt? Miként éltünk, hogy ilyen hosszasan élhetünk? A vesztett ott-hont hogyan pótoltuk ujjal s elcsorgott vérünk helyébe honnan kaptunk más vért? Gyökeret verni mikép tudánk, s minő értéke van annak agymölcsnek, mit éltünk fája termett?

Csodálkozni jönnek hozzánk a népek, hogy láthassanak egy ezeréves ténny. Mi pedig felnyitjuk e hosszú élet nagy naplóját, végig pergetjük lapjait előttük; felmutatjuk a századok súlyát, mely ránk nehezedett; a kötelesek vértanúságát, melyet elvállaltunk; a korszakok eszményképeit, melyeket követünk és vendéglátó szíveséggel így szólunk majd e népekhez:

Ne bámuljatok, hanem tisztel-jetek!

Tiszteljétek a multat, melyet gyászossá tett a sok szenvedés; a jellemet, mely a küzdelmek tűzkohójában tisztult meg; az életképességet, mely az ellenállásban edződött erővé.

Ime rongyaink: a megtépedt zászló, a ketté tört penge, az elrepedt páncél. Nektek is drága ereklyék, nemcsak nekünk, mert abból mindenható viharból maradtak ránk, mely a Keletnek és a Nyugatnak összekötőseiből származott.

Mig ti a műhelyben nyugodtan dolgoztatok az emberi haladás művén, addig mi őrt állottunk akapuban. Annak a tűznek, mely minket hamuvá égetett, ti csak a fényét láttátok. Mialatt minket elborított az áradatnak szennye és iszapja, az alatt a ti hazátok megtermékenyült.

Tiszteljétek rongyainkat!

Hatalmasok bizony nem vagyunk.

Más népeknek apja, támasza, segítője, vezére a kormány. Reánk sok száz évig idegen kormányok mostoha keze nehezedett. Nem oltalmazott a rossztól, de gátolt a jóban. Nem velünk szerette a hazát, hanem úgy bánt vele, mint ellenséges földdel. Erőben nem gyarapított, sőt az erőforrásokat bedugta előlünk. Nyelvünket nem beszélték, bánatunkat nem érezte, reményeinket nem osztotta. Utálta a mit szerettünk.

Nem meghódított, hanem ránk lesett. Mikor kimerültünk csak esztendő harcoknak véres veszteségétől, mikor vonaglottunk egy vesztett csata sebeitől: akkor lepett meg alattomos módon és szörnyű éjszakákat felgyújtotta az ide dobott pártviszály tűskével. Kínpadra lett feszítve a magyar. A honfi erény bűnnek mondatott és meglakolt. A kormányzás utját börtön, vérpád, bitó jellelte sok időközön át. Elzárták előlünk a világhaladás levegőjét s a szabadságnak minden áldását. Külön mesterseget csináltak abból, hogy országunk elszegényítettessék.

Igy tengődünk századokon át. Erőnk így fogyott meg, képességünk így hanyatlott el. Nem hibánk volt ez, hanem átkunk.

Gyöngöségünket tiszteljétek!

Nem mindig volt így a hogy most van. Valamikor „magyar tenger vízébe” hunyt el, éjszak, kelet, dél hulló csillaga. Hozzánk tartoztak az Aldunának kövér síkjai, az Adriának keleti partjai; Kárpát bérceiről nem idegenbe nézett a bölényvadász szeme; Prágának tornyai s Boroszló tanásházán a magyar czimer nemcsak dísz jelentett.

Középeurópának mi adtunk irányt. A hol mi voltunk, ott volt az erő. A

magyar nyelvet úgy tanulták Zsigmond idejében, mint most a francziát s a magyar király csak úgy fogadta el a német császári koronát, ha Pozsonyban nyújtják át neki, s ha udvarával itthon maradhat a szép és gazdag Magyarország.

De elvérzettünk a keleti világuralom fegyvereinek csapásától s összezsugorodtunk az osztrák uralom kalodájában. A veszteség nem a léha játékoszt érte, hanem a kimerült hóst. Helyzetünknek balsorsa s ellenségünknek tulereje csonkította meg hazánk testét. Letűnt nagyságunkra, szétfeszített hatalmunkra, elszakadt birtokainkra sóhajva gondolunk.

Sötét bánatunkat tiszteljétek népek!

Világreszünknek nincs oly vészes pontja, mint hazánk. Ez a szilaj föld nem tűrt meg kebelén egy népet se. Szláv-törzsek, germán-törzsek hasztalan próbáltak államot alkotni itt.

Ismerős és ismeretlen rémei a népvándorlásnak csak mint történelmi ányképek vonulnak itt végig, de hazát alkotni egyik sem tud. Még a rómaiak sem tudtak gyökeret verni, pedig utakat vernek, várakat építenek és ide hozzák polgári s katonai szervezetük egész tudományát. Csak mi tudánk megmaradni e háborgó talajon. A mongol, a török, a germán világ hódítás vad hullámai a magyar nép sziklastétén zúzódtak szét.

A hol mások csak vándorolni tudtak, ott mi letelepedtünk. Hol mások nyomot is csak a síroknak hagytak, ott mi ezeréves Hont alkotánk.

Mindig fogékonyok voltunk a jóra. Megértettük az evangélium igazságait és keresztények lettünk. Megértettük az emberiség törekvéseit és a szabadság elveit irtuk föl alkotmányunk alapkövére. A kik meghódítottak, nem leigáztuk őket, de keblünkre öleltük.

Harcban pusztultunk, békében gyarapodtunk. A kun, a jász, a bolgár, a besenyő, az örmény és a zsidóságoknak színe-java így lett magyarrá. Nyelvét, hitét, lelkiismeretét nem háborgattuk senkinek. A jogot tiszteltük, a tulajdont megbecsültük, a gyengét el nem nyomtuk, az erőstől nem féltünk. Nagylelkűek sokszor voltunk; aljasok soha.

Nézzetek szét! Ime városaink, falvaink, utjaink, intézeteink, irodalmunk, művészetünk, nyájaink, műhelyeink, boltjaink. A mit láttok, azt, százados romok tetetején, a megifjult magyar nemzetnek ereje, büszkesége, munkája, bátorsága hozta létre.

Itéljétek! Megérdemeljük-e, hogy mint független ország ismét helyet nyerjünk a szabad népcsaládok közjogában? Megérdemlünk-e egy új ezred-évet?

Bartha Miklós.

Politikai hírek.

Miniszterjárás Bécsben. Bécsből vett távirat szerint Bánffy Dezső br. miniszterelnök tegnapelőtt este Bécsbe érkezett s ma este ismét Budapestre jön, hogy január 1-én az újévi üdvözléseket fogadhassa. A miniszterelnök Lukács László pénzügyminiszter és Dániel Ernő kereskedelmi miniszterrel január 3-án ismét Bécsbe utazik, hol az osztrák miniszterekkel a kiegyezési törvényjavaslatokra nézve a tárgyalások megkezdődnek.

Véres ütközet. Mint a török fővárosból írják, az utóbbi napokban Zeitun mellett és környékén több véres ütközet volt. A beállott havazás akadályozta a török csapatok operációját. Kisebbség török hadosztályok jelentéktelen vereséget szenvedtek. A török csapatok támadó hadműveletüket, mely a teljes körülzárásra irányul, folytatják.

A német kancellár Bécsben. A király vasárnap délelőtt 11 órakor Hohenlohe herceg birodalmi kancellárát külön kihallgatásán fogadta, mely körülbelül 50 percig tartott. A Hofburgból a kancellár az Augarten-palotába hajtatott, ahol nejevel Hohenlohe fő-

udvarmesternél reggelizett. Háromnegyed hét órákor ő felsége Hohenlohe kancellár szállítására hajtatták, hogy a hercegi párt meglátogassa, azonban Hohenlohe herceg és neje neje nem voltak otthon, mire ő felsége nevezetét hagyta hátra. Két órákor Hohenlohe visszatért szállítására Eulenburg gr. német nagykövetet fogadta, a ki félórát időzött nála. Később a kancellár Goluchowsky külügyminiszter látogatását fogadta. 6 órákor ő felségénél udvari ebéd volt.

Az év végén.

Kolozsvárt, decz. 31.

Az a szerencsétlenség, mely Magyarországot idegen érdekek szolgálatába hajtja, — a mohácsi vésznel kezdődik talán és azóta kissé nagyobb mértékben ránehezedik a politikai közéletre, hogy a nemzeti vérkeringés szabad lüktetését, hol akadályozza, hol pedig megbénítja. És a nemzet fiait közül mindig akadtak olyanok, a kik szívesen alkudtak meg bármely körülménnyel, csak hogy saját érdekeiket megóvják, saját hasznukat biztosítsák, mit sem törődve azzal, hogy magánérdekeik előre tolása, mennyi hátránnyal járt a nemzetre nézve. És mindig úgy volt az, hogy soha se az önzetlenek, a hazafiak, a szabadság és függetlenség szerető embereknek jutott a vezérszerep, hanem azoknak a törpéknek, a kik jobban tudtak megalkudni a körülményekkel. És ezeket a gyászmagyarokat hol a pecsovicso, hol a labanczok, gunynevével ruházta fel a keserű családásban élő nemzet és törte a megalázódást, a jogfosztást és a nemzeti erő minden forrásának vesztetését, mindaddig a mig tűrhette.

De a hosszas megpróbáltatásoknak még most sincs vége. A pecsovicso, a labanczok még most is dominálnak más nevek alatt. Ma már a modern hangzású „liberalis” név fényében kéjeleg az uralkodó párt, de épen ugy alkuszik a körülményekkel, épen ugy tiporja lábba a nemzeti törekvéseket, a közszabadságot; épen ugy hamisítja a szabad intézményeket, épen ugy lesi a saját javát, épen ugy keresi a jólakás forrásait, épen ugy erőszakoskodik, hazudik, és adja fel a nemzet jogait, a mint tették valaha a pecsovicso elődök.

És vajon érvényesülhet-e ma nálunk az a politikus, az a államférfi, a ki arra van elszánva, hogy hazáját becsülettel meggyőződéssel, tisztá érkölcselel, a nemzeti aspirációk fejlesztésével szolgálja? Valjon lehet-e vezére nemzetének az, a ki jogait, törvényeit tiszteletben tartja, a ki minden idegen érdektől eltekintve, hazája javát teszi elsőnek, a ki nem alkuszik Magyarország rovására, a ki szem előtt tartja ennek az országnak gazdasági, pénzügyi és kulturális érdekeit s a ki nem törpül azon tucsat telkek közzé, a kik inkább szeretik önmagukat, mint hazájukat?

Nálunk ezeknek az önzetlen hazafiaknak nem jut activ szerep a kormányzásban és arra vannak kárhözhatva, hogy nagy tehetségeik gunytárgyát képezze azoknak, a kik silány megalkuvás árán magas polczokra kapaszkodtak.

Hiába hevül lelkük nagy célokért, hiába küzdenek a szó hatalmával a nemzet jóllétéért, hiába áldozzák fel munkaerejüket a közúton, — mert azok, a kik a hatalmasok hátán ülnek, vagy azoknak árnyékában pihennek, hivatvány cynizmussal öltögetik feljüket a nyelvüket s a legnemesebb, a legideálisabb törekvésekre szorjók szennyes lelkük minden piszkát.

Es hiába tűnik év év után, mert a midőn egy esztendő lejártával végig tekintünk politikai közéletünkre: fájdalommal kell tapasztalunk, hogy a stréberek, az üresek, a hajlázók az opportunusok dominálják mindenütt a tért, mig azok, a kik szóval, tollal és nagy tehetségük minden erejével a

nemzet, az ország jogaiért, a nép szabadságáért küzdenek, — gunyolva, mellőzve és üldözve vannak.

Az uralkodó párt huszonöt esztendő multja alig bir törpeségben hasonlót felmutatni, mint a minő a lefolyt esztendő. A Bánffy-aera arra szolgálattott fényes bizonyítékot, hogy a magyar államférfiaknak csupán arra van szükségük, hogy vakon tudjanak egy felsőbb befolyásnak engedelmeskedni. A szűk látókör, a tudatlanság, az államügyekben való járatlanság, a tapintatlanság mind nem akadály abban, hogy valaki Magyarország miniszteri székebe ülhesen és dicsőíttessék mint nagy, mint okos, mint előre látó, mint hatalmas államférfiu.

Ez a szerencsétlen esztendő tette egy keserű tapasztalással gazdagabbá a nemzetet. Most már azt is tudjuk, hogy egy tehetségtelen embert nemcsak nagygyá fuj fel az ő érdekszövetkezte, de az meg is erősödhetik hatalmában, ha mindennel megalkuszik, erőszakoskodik és megfosztja alkotmányos jogainak gyakorlatától honfiat. Az nem baj, ha Bánffy ügyetlen diplomata, csak jó rendő legyen; nem baj, ha nincs alkotmányos jogérzéke, csak tudjon erőszakoskodni. A diplomatiai ügytelenségnek fényes tanujelét adta az Agliardi-ügyben. A jogtörésnek, az erőszakoskodásnak hatalmas botrány-kövekből emelt monumentumot Nyitrán, Girálton és Stomfán.

És, hogy mi lesz ennek a folytatása? nem nehéz kitalálni. A ki így kezd, az nem végzi másképpen. A magyar politika közéletnek szomorú volt a sorsa a lefolyt 1895-ik esztendőben és ha a nemzet nem ébred fel fásult zsidbadasából, hogy erős akarattal véget vessen e liberálisnak hazudott kormányrendszernek, — a bekövetkezendő újév csak keserű tapasztalatait fogja tetézni.

1895.

Az 1895-ik év kezdete a Wekerle-kabinet kimúlását jelentette. Még ugyan megtörtént az újévi tisztelés és megjelentek a búcsúk tömjénével és mirhávaladózni a nagy Mogulnak, de bizony már ekkor az óriássá felfujt Wekerle közel állott ahhoz az állapothoz, a melyben kihasadjon, mint az Aesopus békája.

Mindazonáltal Wlassics Gyula egy rendkívül feldicsért beszédben magasztalást zengett. Hogy ebben a magasztalásban Bánffy Dezső hallotta-e a jövő zenéjét, azt nem lehet tudni, de hogy ez a beszéd egyszerre, minden frásisa daczára is nagygyá tette Wlassics Gyulát és felemelte a kultuszminiszteri székebe, az bizonyos.

Az elmenendő nagyság azonban nem vált meg könnyen a miniszteri bársonyszéktől. Mikor az udvari kegyekből kifogyott a pártjával ünnepeltette magát és nem igen tördött azzal, hogy kit ajánljon utódának. Khuen-Héderváry, a horvát-bán ugyancsak favorizálva volt, de félt a szabadelvű hangyabolyba nyulni. Így történt meg aztán, hogy Bánffy Dezső kabinet alakításra vállalkozott. Merész ember ez a Bánffy. Egy ugrással a szolnok-dobokai főispáni székből az országgyűlési elnöki székebe ugrott, — innen pedig belelépett a miniszteri bársonyszékbe. Milyen nagy kár, hogy ezen az exponált helyen is, csak a szolnok-dobokai fejét tartja a vállal között.

Ugyancsak az év elején történt, hogy egy nagy osztrák és egy nagy magyar halt el. Az osztrák Albrecht főherceget, a magyarok gr. Kuun Kocsárdot gyászolták. Az a gyász minket nem érintett. A néhai főherceget minket bizony egy cseppet sem szerezett, — egy cseppet sem volt barátunk. Földi emléktől hát nyugodt szívvel váltunk meg. De annál keservesebb volt a derék magyar halála, a ki nemzetének élt és nemzetének halt meg. A Emkének adott nagy vagyonával egész nemzetének tett szolgálatot. Áldott legyen emlékezte.

A Bánffy Dezső miniszterelnökségét egy másik politikai esemény követte csakha-

mar. Szilágyi Dezső, a nagy exminiszter, a félelmes cséplőgép lett a t. ház elnöke. Akkor az a nézet jutott kifejezésre, hogy Szilágyi teljesen pártatlan elnök lesz, de hogy ez a nézet nem bizonyult igaznak, azt a t. ház elnöke sietett bebizonyítani azóta. Azok az emberek, a kik ma a hatalom polczán ülnek, vagy ültek: a pártatlan részrehajlatlanságot nem szokták mindig magukkal hordani.

A politikai élet hullámain csakhamar a függetlenségi párt ketté szakadása hozta mozgásba. Eötvös, a nagy intrikus felcsapott szabadelvű ellenzékieknek és magával bolondította Justh Gyulát, Kossuth Ferenczet stb. Az anyapártból kiváltak és titokban elszegődtek tolni a kormány szekerét. Az anyapárt pedig elnökének választva Barthá Miklóst, továbbra is küzdött a kormány-párttal. Ez a szakadás tartott egészen a legújabb időig, de most minden kilátás megvan arra, hogy újra egyesüljenek és közös erővel vegyék fel a harcot az ellen az országos korrupció ellen, melynek a kormány mindenfelé annyi gondallal készítet meleg ágyakat.

Április 2-án a budai téren egy bomba pattant el. Bánffy Dezső és Bécs megjött tőle, a Hentzi-szobornak azonban, a melynek szánva volt, — nem történt semmi baja. Most is ott áll a téren és minden reggel beköszön a miniszterelnöki palotába. Szeless Adorján pedig, a ki hir szerint azt a bombát a Hentzi emlékére helyezte, valahol külföldön várja, hogy elevüljön már a rossz tréfája, a mire tulajdonképen ez a tapintatlan, kihívó politika adott okot, a mely azzal hizeleg Bécsnek, hogy az ellenségünk emléket ott dédelgeti a hazát védő honvédek szobra közelében.

Május 2-ikán az Agliardi-ügyben növeli Bánffy Dezső államférfiu tekintélyt, a mikor Kálnoky beárulja, illetőleg elárulja és ezzel megharagítja Kálnoky, megbosszantja Rómát és neveltségessé teszi önmagát. A tapintatos államférfi ugyanis nyilvánossá tette Kálnoky nyilatkozatát a pápai nunciusról, a melynek az lett a következménye, hogy a kedves Kálnoky elmenesztetett és Goluchowszky helyébe kinevezetett közös külügyminiszternek.

Május 15-ike arról nevezetes, — hogy a zsidók recipiáltattak. A zsidó vallás receptiójáról szóló törvényjavaslatnál a felső házban a szavazatok úgy oszlottak meg, hogy ugyanannyi főrendi szavazott a törvényjavaslat ellen, mint mellette. Végre az elnök döntött a javaslat mellett.

Az Emke junius 4-én Sz.-Udvarhelyen tartotta meg évi ünnepélyes nagy gyűlését, melynek országos jelentősége mellett, súlyt és fényt kölcsönzött az is, hogy megjelentek ott gr. Apponyi Albert, Ugron Gábor és a volt államtitkár Berzevich Albert. E három kiváló szónok és kiváló politikus beszédeket tartott, melyekben fontos kijelentéseket tettek és új eszméket vetettek fel a nemzeti megerősödés és fejlődés érdekében.

Májusban indul utnak az ős haza felkutatására Zichy Jenő gróf expedíciója. — A nemzet rokonszenve kíséri útján és dus eredményt kíván a lelkes főurnak.

Nagyobb esemény nem történik egész júliusig. Ekkor érkezik egy megdöbbentő politikai gyilkosság híre Bulgáriából, mely szerint a bolgár nemzet nagy fiát, Bulgária szabadságának kivívóját: Stambulovot, orgyilkos kezek leszúrták. — Az aljas gyilkosság izgalma csak fokozta az a hír, — hogy maga a fejedelem Ferdinánd is tudta, hogy Stambulovot megölik, de nem akadályozta meg, hanem nyugodt lelkiismerettel fűrdözött Karlsbadban. A bolgár nép felháborodott a hitvány merényleten, de a muszka rubel hírezerint hamar lecsillapította a kedélyeket. Még csak a rendőrség ablakainak sem történt baja, holott a gyilkosságot a rendőrség asszisztálása mellett hajtották végre. És Bulgária nagy fia poszultatlan pihen sírjában.

Augusztus 9-ikén a rendőrséget a véletlen nagy népszertűs hírébe keveri. A kilencz

Év óta keresett posztiskiziseket felfedezik. Két tolvaj és mindkettő módos, — hurokra kerülnek és a negyed millió is szépen megkerül, majdnem hiánytalanul. Az egyik posztiskizisnek Takács Zoltán fővárosi ügyvéd védőjeül szegődik, épen úgy, mint a Hentzi-szobor merénylet alkalmával Szekesnek, és szörnyű sok borsót tör a rendőrség orra alá. A rendőrségnek pedig az a disznója lesz, hogy bizonyos sikkasztókkal hozzák Takácsot összeköttetésbe, nyomban elfogják és most őt kezdik a borsót Takács orra alá törni. Takácsot börtönre vetik és a tárgyaláson kiáltik, hogy orgazda, és hogy részes a sikkasztásban. A bizonyítékok ugyan homályosok és nem alapítják meg tisztán Takács sikkasztását, de azért elítélik hat esztendei börtönre, mivel ártatlanságát sem tudja teljesen kimutatni.

Szeptember 3-án gyászos baleset éri József főherceget és családját. Derék fia, az ifjú László főherceg vadászat alkalmával egy vadmacskára lött. A vadat sebezte, de nem ejtette és a vadász szenvedélyétől elragadtatva, utána tör a sűrűbe. Ekkor a vadász fegyver olyan szerencsétlenül sült el, hogy a fiatal főhercegnek a csonkját lövi keresztül. A fegyver robbanó golyóra lévén töltve, összeszaggatja a csontot. Ezenkívül szövet csafatokat sodor a lővés a sebbe, melynek következtében három nap múlva vérmérgezés következtében, a derék magyar érzelmű főherceg, élete virágjában kiszenvedett. A nemzet sok, sok reményét vitte korai sírjába.

Szeptember 17-ikén Bánffy Dezső által az oláh martyroknak kegyelem eszközöltetvén, mely miniszterelnöki tapintatos politikával az oláh kérdés nem oldaték meg? A Tribuna most se szereti jobban a kegyelmes urat, mint szolnok-dobokai főispán korában. Lukácsnak azonban alkalmat méltóztatott adni az országos rendőrképél ur, hogy a nagy martyr Bukarestben ünnepeltesse magát.

Szeptember 22-ike jelentékeny nap. Ő Felsége a király az erdélyi részekben időzött. Egy napot töltött Kolozsvárt, aztán B-Hunyadra ment a nagy katonai gyakorlatokra. A hol csak megfordult Ő Felsége, a nép mindenütt lelkesen éljenzte királyát, a hatóságok pedig azt tapasztalták, hogy a legnagyobb lelkesedés is példás rendben folyt le mindenütt. — Am nem így tettek drága testvéreink a horvátok. Ezek a magyar király, (a ki egyszersmind az ő királyok is) látogatását Zagrában arra használták fel, hogy a magyar zászlót, az ország jelvényét, mely jelvénye a királynak is, — ő felsége jelenlétében meggyalázzák s így sérelmet ejtsenek egy országon, a melynek kiegészítő részét képezik. Ezt a hitvány merényletet Bánffy Dezső azzal mentegette, hogy az a zászló, melyet horvát ripőkök elégettek, nem is volt zászló, csak három színt: piros, fehér és zöld szövet darab. Ezt az, egy operette miniszterelnökhöz méltó ötletet a felháborodott ország megnyugtására eszelte ki. Igazán méltó az ő többi nagy tetteihez.

A Wekerle Sándor ur dicsőségére említjük fel azt a politikai sajtópórt, a mely-

nek két független hírlapíró és orsz. képviselő esett áldozatul. Bartha Miklós és Holló Lajos kiírták azt a közhidelembé átment és máig is ott levő hirt, hogy a kormány a saját dicsőítésére hírlapokat vásároltatott egy milliósom czéggel. Wekerle ur beporlotta és a két hírlapíró a budapesti esküdtsek egyhangulag vétkesnek találta. Ime az esküdtsek liberális intézménye így fajul el a corumpált korszak embereinek kezében.

A karácsonyi ünnepélyes csendben Magyarország legnagyobb és legideálisabb államférfiának hangja szólalt meg. Apponyi Albert gróf nyújt békejobbot a Messiasz születésének ünnepén az uralkodó párt felé és hangsúlyozza, hogy midőn a nemzet ezeréves fennállását akarja megünnepelni: nemuljanak el a harcz fegyverei és legyen béke mindenütt. E kibéküléshez csak azt köti, a mit tisztességes ellenfélnek nincs joga visszautasítani, hogy tartsuk tiszteltetben a törvényeket. Ne kövessen el sem a hatalmi párt, sem más erőszakot, törvényteleniséget, jogtiprást. Az ember azt hinné, hogy Apponyi békejobbját szívesen fogadják és a kormány sem idegenkedik attól. És ime azt tapasztaljuk, hogy a tiszta jellemű férfit szemérmetlen gyanúsítással illetik a kormány lapjai. Nem fogadják el a feltételeket, mert a politikai erkölcsök tisztasága nem az ő kenyerük, Apponyi pedig a békejobbott ezt kéri cserébe. Milyen nagy idealista ez az Apponyi. Azt hiszi, hogy Luczifernek is van egy bolond órája, mikor az oltár előtt térdre esik. A millenium elég magasatos nemzeti oltár, de a husos fazékból mégis csak jobban lehet lakni.

Kolozsvár 1895-ben.

Kolozsvár városában nevezetesebb mozanat volt Ő Felsége a király látogatása, a ki az utóbbi tíz év alatt másodszer szerencsétlenné városunkat legmagasabb látogatásával.

A város fejlődésére nézve nevezetes mozanat volt az új egyetemi épület, az ev. ref. theologia megnyitása, a hajdani Nemzeti-szálló korszerű, impozáns építteté történetét.

A város vízvezetési munkálata is haladt egy lépéssel az év folyamán. — Új kutakkal bővítették ki a gyűjtő telepet. A csatornázási munkálatok ez évben kezdődtek meg.

A város forgalmát ez év második felében a tíztöltő kongresszus, melyen az ország különböző részéből mintegy 600 tíztöltő vett részt s több napig élénkítette a város nyári időben kihalt képét, nagy mértékben emelte.

Az erd. gazd. egyesület is szép sikerrel rendezett az idén állatkiallítás, kiépítette e célra az 1894-ben leeggett kiállítási épületeit.

A kiállítás minden tekintetben kiválóan sikerült.

A forgalmat élénkítette a idei pinceszér kongresszus is, mely néhány napra több százra menő idegent vonzott falaink közé.

Az E. M. K. E. 1895-ben.

Az ország első és legnagyobb kultur egyesülete évi számával az idén is fokozatosan növekedett. Ez évben tartotta-Székesly-Udvarhelyt, június 4-én-országos érdeklődés közepette nemzeti ünnep jelleggel fennállása 10 éves jubileumát, mely alkalmával Apponyi Albert gróf, Berzeviczy Albert dr., Ugron Gábor, Horváth Gyula és Rákosi Jenő voltak az ünnepi szónokok, az egyesület tíz éves működéséről pedig részletes történeti egybe-

állítás jelent meg Sándor József t. alelnök föltáráról. Az év kiemelendő főeseménye, hogy szeptember 22-én a Ő Felsége a Király Kolozsvárt időzött, ez alkalommal az egyesület is fennállása óta immár másodszer legkegyelmesebben fogadni méltóztatott és a királyi hely felől biztosította. Tisztelettel továbbá az egyesület Bánffy Dezső báró miniszterelnöknek és Weissics Gyula dr. kultuszminiszternek, a kik nov. 3-án hivatalos ügyben Kolozsvárt időztek. A brüsszeli békekongresszuson elért sikerek alkalmából Apponyi Albert gr. Jókai Mór dr. és Pázmándy Dénes orsz. képviselők, továbbá Türr tábornok átiratilag üdvözölték. Ezzel szemben sajnos vesztesége volt az egyesületnek Kun Kocsárd gróf örökös t. elnök és a fedelmeli alapító január 12-én Szászvároson történt elhunyt, kinek temetését, valamint hamvainak jun. 9-én kegyetes exhumációját és Algyógyon való elhelyezését országos részvétel között az egyesület eszközölte. Elhunytak továbbá: dr. Kovács Ödön nagy enyedi theol. akad. tanár, az egyesület egyik alapító buzgó választmányi tagja és Győrfi Pető ny. polgármester M. Vátsárhelyt a megyei és városi fiókvalasztmányának kezdetétől elnöke, kinek temetését az egyesület magát gyászokszoru elhelyezésével képviseltette; nemkülönben Gót Manó dr., egyetemi tanár és Ince József ügyvéd Kolozsvárt választmányi tagok.

László főherceg szomorú elhunyt alkalmából az E. M. K. E. is részvétartó intézett a fennsleges szülőkhoz, kifejezve gyászát a nemzeti veszteséggel föltt József főherceg Ő Fensége megleghangú választmányban köszöntötte meg az egyesület figyelmét. Az egyesület vagyonai fejlődése arányos az eddigi évekhez. Növekedet a törzsvagyon ez év alatt tisztán 50.000 frt készpénz bevétel, összes vagyon tehát, decz. 31-én 1,180,000 frt. A régi tagok helyébe nagy számú újak jelentkeztek. A tagok száma jelenleg 75 örökös, 1850 alapító és 15,000 rendes és pártoló tag. Az év folytán jött nagyobb számú végrendeleti hagyaték közül kiemeljük az özv. Mangénius Frigyesné borbereki Fabián Máriát, a ki jan. 17-én Nagy-Enyeden 80 éves korában elhunyt, a fia néhai Miksa György jogtudor emlékére 6000 frtot hagyakozott. Az egyesület ez évben sírkövet állított másik nő-alapítóné néh. özv. Tappenburg Károlyné Brencsán Elíz hamvai fölé a ki korábban családalan levén mindenét az E. M. K. E.-nek hagyta. Kiváló szerepe volt az E. M. K. E.-nek a lefolyt évben is a közművelődési egyesületnek a milleniumi alkalmából való együttes kiállítási congressusi akciója előkészítésében.

A kulturális, tevékenységről képet ad a következő kimutatás. Ez évben is állandóan fentartott vagy, rendszeres segélyben részesített az egyesület: 1. székely földmives iskolát, 8 E. M. K. E. és vasuti elemi népiszkolát, 10. E. M. K. E. övöt, 8. E. M. K. E. gyermeknevelőkhelyet, 46 felekezeti népiszkolát, 4. munkatanítónéi, állást, 5 székely és csángó ipari szakiskolát, 1 alsófokú kereskedelmi iskolát évi ösztöndíjt adott 1 fő-reáltanulóhoz és 1 főgymnáziumhoz székely tanulóknak adott 12 népiszkolai és néptanítói jutalmat, 12 felekezeti és 5 egyesületi iskolai rendkívüli segélyt a népkönyvtárakat, melyek száma jelenleg 58, Szabó Ferencz német elemi plébános 10.000 kötet ajándék könyvein kívül az idén 5000 frttal szaporította; a daloskörtöként, melyek száma jelenleg 32 adott a néptanítóknak tíz 50 frtos és 20 huszonöt frtos jutalmat és E. M. K. E. feljényvétel elálatott daloskönyveket, kottapapírt; ezenkívül fel vett egy Kossuth-elemi népiszkola létrehozására 10.000 frtot, 1 árvaház 5000 frtos alapítványa utolsó részletében 1000 frtot, továbbá székely ipari segélyekre a Kovács-alapból 1111 frt 9 krt; népiszkolai emelésére 100 frtot két vidéki internátus segélyére 200 frtot egy történelmi munka kiadására 1100 frtot, olvasókönyv kiadására 2000 fr-

tot, fiokok indirekt segélyére 1500 frtot, rendelkezési alap jövedelmében. Magyarországi asszonyai lobogó alapjából — 710 frt 51 krt; kisebb kulturális kiadásokra 350 frtot, könyvgyűjteményekre 100 frtot, 1 kolozsvári agyhóvnyed segélyezésére 585 frt-nak kamatát és fölhasználható segélyekre még 8236 frt 86 kr, ebből 7 növendék küldve fel többek közt a nyár folyamán Budapesten rendezett első „Szlójd” tanfolyamra rendkívül segély a kereskedelmi minisztertől az ezredéves kiállításra 1893 frt 20 kr; 1560 frt 43 krral szerepel a lefolyt évi költségvetésben a nagyalapító Kun Kocsárd gróf temetése és hamvainak exhumációjára; 658 frt 36 kr, tökécsített a Kovács alap és 3281 frt 68 kr, a házadó alap létrehozatalára. Több szervezett intézmény állami kezelésbe adott át. Kiadott 1895-ben 60000 frt, Végül megemlíti, hogy az egyesület fölttári hivatala külön befejezett az év elején a Pusztay Béla árva javára egy 4000 frtos gyűjtést és az év tavaszán a „Nemzeti Szalon” kolozsvári képiállítás alkalmából rendezett és lebonyolított egy 2600 frtos kisorsolást a nevezett műintézet javára. A kezelő tisztviselőkből elhunyt Schrödl József buzgó tag. — Feldolgoztatt a titkári ágban 4000, a pénztári ágban 2500, összesen 6500 ügydarab.

A kolozsvári színház 1895-ben.

A kolozsvári nemzeti színház ez évi életében jelentős események történtek. Anynyira jelentősek, hogy külön is és hosszasan lehetne velük foglalkozni. Ámde mi e perczben csak krónikások vagyunk. Nem okoskodhatunk, nem bölcsekedhetünk, mi csak az eseményeket vagyunk hivatva elzengeni.

Az első korszak január elsejétől május 2-áig tart. Ennek a korszaknak nevezetesebb eseményei az államosítási országgyűlés kérvényein kívül rubrikák szerint a következő 1. sikerült premierek voltak: Bányamester, Székimondó asszonyság, Szappho, Létfért való küzdelem, Charitás, Klári, Beestelenek. 2) Vendégzerepeltek: Küty Klára, Vadnayné, Náday, Ödny Lehel s a felejtethetetlen Strakosch Febea. 3) Eltávoztak: Szerény Gizella, Kleonovics, Haday Sándor, Inkey Gizella, Tárnoky Giza. — 5) Meghaltak (ez a legkeserűbb rubrika, ugy fáj kitölteni!); Osváth Gerő és a felejtethetetlen Mimi néni, Krasznayné.

Következik az interregnum. Május 2 án becsukta társulatunk a bötöt, s elment Marosvásárhelyre és Brassóba megjelteni a deficizt dicsőségét. Csordultig teli szívvel öleltük ismét kebelünkre egyébképen nagyon sok kifogásra méltó társulatunkat, melyen a paralizis jelei mutatkoznak. Ebben a második korszakban (július 28-ától kezdődőleg) a fontosabb események: 1. Sikerült premierek, Bernardo Montilla, Ember Tragédiája, Pillangó csata, Király himnusz. 2. Vendégzerepeltek: Iványi, Ujházy, Solymosy, Török Irma. 3. Új tagok Leopold Francziska, Kun László. 4. Eltávoztak nagy fájdalomunkra és nagy ünnepeltetés után K. Gerő Lina asszony (De sokan nem mentek el, a kik bárcsak elmentek volna!) 5. Az általános események a legfontosabbak ebben a részben. Ditrói a Vígsház igazgatója lett, elszereződte tőlünk a legjobbakat. Helyére Megyery Dezső lépett, kitől nagyon sokat remélünk. Gyarmathy Miklós intendánssá nevezetett ki, a ki örömmel üdvözöltünk. De államosítás azért még mindig nem jött el a te országod. Hátha a jövő boldog esztendőben ez az ország is

eljön. Azért hát sietünk is b. u. é. kívánva minden szöpet remélni!

Három interpelláció.

Kolozsvár, decz. 31.

Bővöbén volt tegnap interpelláció a városi közgyűlésen. Az első interpelláció a mult gyűlésről maradt fenn, Polcz Rudolf tíztöltő főparancsnok interpellálta volt a hatóságot a miatt, hogy a városi vízvezetési csövekbe azok a tűz apok, a melyeket Zellerin vállalkozó czég szerződészerűleg kötelelt volna 1894 okt. 1-ig a hálózatba berakni, maig sem építette be.

Erre nézve Salamon Antal tanácsos vízvezetési igazgató felvilágosításait a mult alkalommal nem vette tudomásul a közgyűlés, hanem a tárgyat a következő gyűlés napj rendjébe felvenni határozta.

Am ez a mai gyűlés napirendjéből kiesen kimaradt.

Sándor József felszólt a miatt. Közgyűlés ez interpelláció azonnali napirendre vételét indítványozta.

Polcz Rezső röviden ismerteti az interpelláció tárgyát, mely abból áll, hogy a vállalkozó Zellerin czég feladatának nem felelt meg. Kérdi kit terhel a mulasztás; a vállalkozó-e vagy hatóságot?

Salamon Antal tanácsos vízvezetési igazgató elmondja, hogy Zellerin czég részéről történt az a mulasztás, hogy szerződési kötelezettségeinek egy és egy negyed év elteltével sem tett eleget.

Tanács megbüntethette volna a szerződés értelmében, azonban a helyett inkább másik módot választotta s Walserral kívánt kiépíttetni a tűzcsapokat a vállalkozó czé kárára és veszélyére.

Azonban a tárgyalásnál az tűnt ki, hogy mégis előnyösebb, ha a szerződés szög Zellerin czéggel építtetik ki a tűzcsapokat. Hamarosanban rendbe jönnek s 3 évig áll jól érte. Megrendelték tehát: Huszonöt hidrális karácsony másodnapján meg is érkezett. De most kurucz hideg van. Bajos azokat beállítani.

Sándor József elmondja, hogy a multkor Salamon tanácsos érvelésének az volt egyik főpontja, hogy a Zellerin itteni teljhatalmu megbízottja nem tudott magyarul, nem lehetett vele érintkezni.

Ismerteti a kolozsvári tűztöltősségi viszonyokat. E 40 ezer lakosságú város 1200 h. területen van letelepedve. Utcáinak hossza, több mint 62 kméter. A város épületei kincseket, értékeket őriznek.

Mindezek tűzbiztonságára 2 fogat áll rendelkezésére.

Ha egy időben egy helyt tti ki a tűz, egyik fogat, a fecskendőt szállítja a másik pedig egy hordó vizet szállít. Ha azonban két helyt tti ki a tűz, egyik fogat egy tűzhöz szállítja a fecskendőt, a másik pedig a másikhoz; a tűzhöz megérkezve ki fogják a lovakat, nyargaltatják a hordóért. Télen meg arra is kell várni, a még a hódotokat megtöltik, mert nincs fűtött szertár, a melyben a víz készletben állhasson.

Ezek az állapotok azt bizonyítják, hogy a tűzbiztonság felett nálunk az örködik, aki a mezők lilomát ruhazza.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. December 31.

Az Agáta férje.

— Craik asszonytól. —

Angolból.

XXVII.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

(Folytatás.)

(100)

— Tudtam hogy jobban lesz, — mondá Agáta örömmel, a mint kedves betegét a rendes házi dolgaihoz visszatérni látta; Anna csak egy kicsit gyakrabban fektült le mint azelőtt tévé és ritkán beszélt és mindig csendesen és lassu hangon, attól félve, nehogy a tüdőki vérzése ismét bekövetkezzék.

— Tudtam — folytát Agáta — hogy jobban lesz, de soha sem láttam és nem hittem, hogy valaki ily hamar meggyógyuljon. — Szükségem volt reá — válaszolá Anna. Oly sok tenni valóm van.

— Maga mindig ugy van azzal. Milyen gazdag munkás élete volt mindig! — a gazdagságot a legjobb és legnemesebb értelmében véve! Mily különböző az enyémtől!

— Én is azt reménytem — hogy sok mindenben nem volt olyan — gondolá Anna magában. De — folytát hangosan — nekem nem szabad sokat beszélni. A szegény Frigyesse, az ives ablaknál, az utolsó hosszabb beszédem volt. Hol van Frigyes?

— Folytonosan le s fel lovalgolt a vidéken, nap-nap után — ugylátszik, hogy nem tud nyugalmat találni.

Anna sajnálkozni látszott.

— És mi olyan csendesen vagyunk itten. És valóban a Thornhursti komor ház nagyon csendes volt, az öreg cselédeket kivéve Agátán kívül senkiesem járkált a szobákban.

De ez az ő saját akaratából volt így. Féltekenyen tiltakozott ellene, hogy ő rajta kívül más is ápolja Annát.

A saját otthonát elhagyta, — hogy ezt tehesse. De a keserű gondolat folytonosan kísérté — és ez csekély lemondás volt, hogy otthon senki sem érezte a hiányát.

Azon napok alatt, míg Valery kisasszony betegen fektött, a külvilág el volt zárva Agáta előtt. Ő a mégy fal között ült, a beteg ágya mellett és naponta csak néhány percig látta a férjét, midőn, amár csak Annáról beszélt vele, modorában annyi tiszteletteljes gyöngédség és alázatosság volt, mintha a fiatal feleségében egy egészen más forma lényet kezdene látni. Agáta valóban másforma volt, de ő szintén. Egyik sem tudta, hogy ez a változás miképpen vagy mikor történt, de tényleg az meg volt.

Agátának annyira hiányzott, midőn után őket Thornhurstbe vitte, azt mondta neki: „Itt maradhatsz, a meddig Annának szüksége van reád, de tovább nem” — ah, az a boldog „de” és elment a saját kis king-combi házába és dolgait végezve, három napig maradt ott.

— Mit gondolsz, vajjon ma reggel eljön Náthánél, hogy meglátogasson bennünket? — kérdezte Anna a hírlapból, melyet olvasott feléneve, Agáta felé, a ki az ablaknál állott és a ház felé vezető utra nézett.

— Szüksége van a férjemre?

— Oh, nincsen! Most magam is el tudom végezni a dolgomat. De én azt gondolom, hogy el fog jönni.

— Miért gondolja?

— Miért? Gyermekek, gyer ide.

És a mint Agáta letérdelt a divány mellé, Anna felibe hajolt, hajával babrált, lesimította a homlokára, azzal a becséztető gyöngédséggel, a mit az igazi jó emberek néha megengednek maguknak, főleg midőn betegségből gyógyulnak fel.

— Maga egy bohó gyermek! Azt képzelté, hogy magát senki sem szereti? Azt gondolta, hogy mindenki elhitté magáról, hogy gonosz? (és egyszer-mászor csakugyan az volt, még pedig nagyon gonosz.) Azt hiszi, hogy senki sem látja a maga szegény kis jószágát? Oh, de látják! Nem kell azt nekik megmondanom, maguktól is reá fognak arra jönni. Az ilyenféle dolgot legjobb magára hagyni.

— Anna, ne beszéljen; ismét meg fog ártani.

— Nem árt meg ha ilyen sugva beszélék. Ne nyugtalankodj édes kicsikém; hajtad le a fejedet ismét. Képzeld, mintha csak egy kis madár beszélne a légben, az én gyermekemhez. Vannak olyan jellemek — egykor és nagyon jól ősmertem egy olyant! — és az Anna sugása egy sohajon jött keresztül, a kik nagyon büszkék és féltékenyek a szerelmük tárgya felett. Nem tudják elviselni, hogy egy lehellet maradjon azon, vagy hogy arról rajtuk kívül másra menjen. És azok nagyon hallgatagok, — inkább meghalának, minthogy panaszkodjanak. És az akaratuk nagyon erős — a mi pedig azt illti, hogy őket akaratuk ellen valamire reá beszéljék, — olyan hibába való kísérelt volna, mint az hogy te ezekkel a kis kezekkel egy nagy tölgyfát szakíts fel. Fénylened kell felette, szelid esőt hullatni reá, és szorosan körül simulni; és akkor a karjaiba fogad, biztos támasztól lesz, és szép leveleivel körül ölel. De soha sem szabad elfelejtened, hogy az egy nemes erdei tölgy, és hogy te csak az ő harmata vagy, és napsugara, vagy az őt kö-

rül fonó borostyán fűszere. Soha sem szabad megkísérlni, hogy te az akarata és ő közjeje jöjj.

— Anna hallgatott; és Agáta nedves szempillákkal nézett fel reá.

— Anna, én megértettem; meg fogom próbálni — ha maga mellett marad. Maga nélkül semmi jót nem tudok csinálni.

— Anna mosolygott. — Szegény kis Agáta! Még a férjed segítségével sem?

— A férjem! Oh Anna, tanítson meg fő feleségnek lenni, a milyen maga lett volna — a milyen lehet —

Az Agáta ajkait gyöngéd ujjak zárták be, és ő tudta, hogy e tárgy felett még most is mint mindig, hallgatni kell. Eltakarta az arcát és engedelmeskedett.

Végre Valery kisasszony felretent.

— Én azt gondolom, hogy a kocsiuton egy lovas közeledik. Menj édes, nézd meg. Talán a férjed.

Agáta felállott és az ablakhoz szaladt.

Félig Anna is felállott.

— Én ugy hallom, minthe két lovas jönne. Van valaki Náthánéllel?

— Csak Dugdale ur.

— Ah! jól van! És Anna ismét elfoglalta a helyét. Ez nagyon kedves Marmaduktól.

A látogatók csendesen mentek be. Dugdale Duk a légionomabb és gyöngédebb lélek volt minden beteghez, oly böles, mint egy orvos, oly vidám, mint egy gyermek. De most amár igrkezett azt eltitkolni az arca el volt borulva.

— Anna, hasztalan minden, mondá, rövid köszönet után, miatt az üterét egész szakavatottsággal tapintotta és azt mondta, erősebb — sokkal erősebb — és szinte nagyon is gyors.

— Mi az a hasztalan?

— Mi? — Hát az, hogy Brián nem akar haza jönni! És mindez az ő utálatos, át — igen, kimondom az ő átkozott büszkesége miatt történi.

— És Duk nagyon mérgesnek próbált latszani, de nem sikerült.

— Hol van most?

— Valahol Havre körül; de nem tudjuk kivenni, hogy hol. Nem akar irni. Kérdezze meg Náthánélt.

— Félek, hogy ez nagyon is igaz, mondá Náthánél, a feleségét ott hagyva, a kihez az ablak mellett állva beszélt. Fel kell öt keresnem és minden reábeszélő tehetőségemet felhasználnom, hogy haza jöjjön; ez azért van így, mert ő sokkal büszkébb, mint hogy olyan szegényen térjen vissza, a hogy elment. Anna, mit mondjak neki? Holnap reggel indulok.

Agáta hirtelen megfordult; de a férje nem látta az ő aggódó tekintetét — mert ő Annát nézte.

— Náthánél mond meg neki, hogy a testvére meghalt és hogy az ő jelenléte szükséges a családban. Ha egyszer meg tud vele értetni, hogy haza jönni kötelessége és helyes, akkor ő jönni fog. Harper Briánál senki sem volt képesebb arra, hogy azt, a mit helyesnek vagy kötelességének gondolt, azt megtegye vagy érte szenvedjen.

Marmaduk barátságosan rázza meg Anna kezét.

— Anna — mondá — maga olyan böles, mint egy férfi és olyan hűséges, mint egy asszony. Ha a szegényt gyilkosságért akasztanak fel, én azt hiszem, hogy magam is tudna jó szót szólni a reá barátja mellett.

(Folyt. köv.)

A tűz csapok szerződészerű időben való beállítása javított volna a helyzetet de ez nem történt meg. E miatt havadt el a külső var-utczában egy ház helyett hét ház a tizenkét család jutott koldusbotra. E miatt ment tönkre most egy szép épület, egy virágzó üzlet. A mulasztást vétkes véltetésnek nyilvánítja, a károkat a várost szegő vállalkozó károsultaknak tartóztatással.

E tárgyban szigorú vizsgálat indult. Ajánlja a jogi, pénzügyi és közmunka bizottságot a vizsgálatot megbízni. A közgyűlés egyhangulag elfogadja az anyit.

Feilitzsch Arthur báró interpellálta az önkormányzatot a miatt, hogy az egyetem etéki vízhez nem juthat, mely miatt a miniszter fel akarja a városnak a vizet átadni.

A polgármester választást a tárgyban nem vette a gyűlés.

Ugyancsak Feilitzsch Arthur báró interpellálta a főkapitányt. Felhozta, hogy a tűz 1/8 órákor ütött ki. 3/8 óráig még sem rendőrként, sem tűzoltó nem jelen. A veszedelemben, zavarban a lakópolgárok lopásnak voltak kitéve, loptak a károkat, órák stb. Kérte a főkapitányt, hogy dörög miért nem jelent meg ideje korán helyszínen?

Deák Pál kijelenti, hogy ő az első telefon értesítésre azonnal kiérkezett a rendőrségre. Ő maga is a helyszínre sietett és személyesen intézkedett a vagyon mentés és megőrzése körül. Sem Feilitzsch, sem a gyűlés többsége nem vette tudomásul a választ. Ez a jövő gyűlésre napirendre tűztetik ki.

Pártpolitikai megszárlás a városházán.

Kolozsvár, decz. 31.

Ezelőtt egy évvel volt, hogy a városi képviselők köre megalakult Kolozsvárt, — mint egységes tömör hatalom megjelent a városházán és a különböző bizottságok megválasztására nézve keresztül vitte a maga névsorát. A névsor méltányos volt és igazságos. A különböző bizottságokban helyet adott a városi közelet rég kipróbált férfiaknak, — de igyekezett más buzgó elemeknek is arányosan helyet szorítani.

Azóta a városi kör egyévi működése alatt kimutatta, hogy akár a közönség érdekében, akár a tisztviselők helyzetét javítására van szó, mindig és mindenütt mint jóakaró és a dolgokkal érdemlegesen foglalkozó tényező jelent meg; kitette magát a hatóságilag sugallt kormányparti saját állandó támaszainak, melyek a jóindulat teljes hiányával és a valóság cizellatos elferdítéseivel, vagy elhallgatásokkal voltak bizonyos oldalról megvakítva és leadvák.

Hiába próbálták a suttogó körök a városházát a lopva politizálás vádjával gyanúsítani.

Az eredmény megmutatta, hogy a körök a város érdekében dolgozni és leleplezni igen, pártpolitikai érdekekről is lemondani készek és képesek, mert a főszél: városi ügyeinek konsolidálása mindig szemközti lebegett és azért erő, munkát, időt áldoztak, sokszor keserű türelmet is szobrevágni a jól megérdemelt fizetésük.

És mi történik tegnap?

Több, köztük épen politikai természetű bizottság megújítása lévén soron, — az a kolozsvári kormánypart és csinált fontosabbakat véve tekintetbe — oly mély nem ismer már mást, mint a város és a pártpolitika érdekeit; a szavazó-aztán a jancsár-agákkal széthordatva, gyűlt, hogy kik vádolhatók, nemcsak vádolhatók a városházán nyílt politikai harcra.

A városi kör értesítve a jelölésről és annak tudták, hogy a politikai ellenzék közül, sőt főbb korifeusai magán a városházán gyűlésen sem jelentek meg: ezáltal, a jelöléstől, hadt tünnek ki egyrészt igazságosan ítélő közönség előtt a városházán erkölcsi erejétől legyen megfosztva a városi kör ellen a kormányparti saját érdekektől és a társadalmi körökben terjesztett suttogás.

Azok az urak, a kik csak a költségvetés közlebbi tárgyalásáról is rendesen elmaradtak, most teljes számban megjelentek, és egyetértve a hűségesen velük szavazó és ártatlanul nagy tisztikarral, választották a városi hatalmi érdekeiknek és uralkodásuknak megfelelő tagokat. A városi kör tagjai, nagyobb részben, szívóknak a méltatlanságok és egy böles tapasztalással, az érdemleges kérdések tárgyalása után kivonultak a közgyűlési teremből és a politikai közreplőknek zavartalanul átadták a tétet.

Már most láthatja Kolozsvár nemes és józan közönsége, hogy köztügyei és közállapottai megjavítását hol kell kezdeni? Hiába való minden panasz és jajgatás, akár a közgazgatás, akár a folyton növekedő és föltétlenül növekedni fogó anyagi terhek ellen, — a míg a képviselő-testületbe oly egyéneket nem küld, a kik politikai párt-színezet nélkül lehetőleg lebillentsék azt a mérleget, melyet egy párturalom és a tisztikar egyetértő eljárása idéz elő, szolgáltatást tevén az utóbbi az előbbinek, hogy viszonzásul az előbbi támogatása elnézésével és törekvéseiben az utóbbi.

És mégis azt mondta közlebből a közgyűlésen az egyik városi tanácsos midőn a felelősség megállapításáról volt szó, hogy a városi tanácsot ilyen, parlamenti értelemben vett felelősség nem terhelheti, mert mögötte nem áll politikai párt!....

Felhívás előfizetésre.

Az „Ellenzék“ immár 16 éves élete felment attól, hogy a közönség eddig tapasztalt nagybecsű támogatását hangzatos frázisok kijelentésével kérjük a jövő évre is.

Programunkhoz ezután is erősen fogunk ragaszkodni s soha meg nem szűnünk annak megvalósítására törekedni.

Előfizetési feltételeink:

Égész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy órára	1 frt 50 kr.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Az előfizetési díjakat kérjük mihamarabb megküldeni az „Ellenzék“ kiadóhivatalának, nehogy a lap további küldésében fennakadás álljon be.

Polgártársak!

Nemzetünk ma éjjel 12 órakor lép hazánk fennállásának második ezer évébe.

E pillanat magasztosságának igyekezzünk külsőleg is kifejezést adni. Ma éjjeli 12 órakor világítsuk ki ablakainkat.

„ELLENZÉK“ szerkesztősége.

E felhívást több ezer példányban szétosztottuk a város minden részében, hogy mindenki tudomást vehessen róla.

MINDENFELE.

Kolozsvár, december 31.

— B. u. é. k. Boldog új évet kívánunk az „Ellenzék“ t. olvasóinak.

— Lőnhart Ferencz erdélyi róm. kath. püspök a következő levelet intézte az egyházmegye papságához:

„4700 — 1895. sz. Az erdélyi püspöki megye tisztelendő papságának Istentől áldást és üdvöt! A közeledő milleniumi év alkalmából addig is, míg erre nézve külön intézkedéseimet megteszem, folyó december hó 31-én az összes plébániai templomokban a hálaadó istentisztelet lehető legünnepélyesebb megtartását, éjféltkor pedig az új ezredév kezdetének jelzésére az összes templomokban egy negyed óráig az összes harangok meghuzatását rendelem. — Újév napján a szent misét, — mely szentség kitéllel tartandó, ünnepélyes Veni sancte előzze meg, mise után három Miatyánk és három Üdvözlégy Mária mondandó, a szent beszéd igazi vallásos hazafisággal emlékezzék meg a millenium magasságáról. Karolyfőhérvárt, 1895. december 25-ikén. Lőnhart Ferencz s. k. erdélyi püspök.“

— A milleniumi év üdvözlése. Lélekemelő módon üdvözlí Debreczen város közönsége december 31-én éjféli 12 órakor a beköszöntő millenárius esztendő. Pontban 12 órakor az ünnep alkalmára megkonduznak az összes templomok harangjai s félóraig tartó zúgással hirdetik az ezredév beálltát. E meghatározott kifejezés az üdvözlésnek, igen helyesen tennék ha Kolozsvárt is követnék a különböző egyházak. A szokatlan erős harangzúgás után bizonyára mindenki kérdészköznék, s így egyszerre válik tudomására mindenkinek, hogy ma 12 órakor lép Magyarország a második ezredébe.

— Zenekarok körmenete. Az éjjeli 12 órakor a kolozsvári népzenekarok a milleniumi évforduló emlékére zenés takarodót rendeznek a főtéren s a belváros főbb utcáin. Felhívjuk a közönség figyelmét. A mozgalom élén Pongráz L. zenekara áll. De a többi zenekarok maradnak hátra.

— Városi képviselőválasztás. A Rác

viselői állásra a tegnap tartott közgyűlés elrendelte a választást az óvári kerületben. — Választási hely — mint rendesen — a Lutheránus iskola lesz. A polgármester jelöltje Somodi István ügyvéd, ki évek óta szorgalmas és hasznos tagja a kommunitásnak s most azért maradt ki, mert elfelejtette megfolyamodni a civillistaságot.

— Indemnity Kolozsvár város közgyűlése felhatalmazta, hogy a jövő évi, budget miniszteri jóváhagyásig a felmerülő kiadásokat fedezhesse, utasította azonban a tanácsot hogy jövő időre ideje korán terjessze be a költségvetési előirányzatot.

— Utózási irányvonalai Krizbai utca és Porond utca szabályzatát névszerint szavazattal egyhangulag fogadta el tegnap Kolozsvár város közgyűlése. E czélra területeket sajátítanak ki illetve engednek át.

— Egyetemi könyvtár felte. Tegnap Kolozsvár város közgyűlése tárgyalta a kultusz miniszternek azt a leiratát, a melyben a beltorda-utczai kőfaragó telek és a háta mögött levő s 3000 frtért kisajátítandó gondú vendéglő ingyen való átadását kívánja Szabó Samu azt ajánlja, hogy 10 ezer frtért ajánlatsse fel. Ez értelemben szól Tutek Sándor is. A közgyűlés többsége az ajándékozás mellett szavazott.

— Az „Itthon“ írói és művészi kör választmánya tegnapi ülésében elhatározta, hogy január elejétől márczius végeig minden szerdán este társas összejövetelt rendez a központi szálloda emeleti dísztermében. Ez összejöveteleken hölgyek is részt vehetnek. Az első összejövetel január 8-dikán lesz, s este 7 órakor kezdődik. Három, vagy négy este tánc is lesz. Az „Itthon“, alapja gyűjtására a tél folyamán nagyobb előadást rendez a színházban.

— Honvéd-tisztek étkezéje. A kolozsvári honvéd tisztikar szállást keres a honvéd-tiszti étkező-helyiségek együttes elhelyezése végett a jövő évi október 1-től kezdve. Ajánlatok a kertileti parancsnokság hadbiztonsági osztályához nyújtandók be, a hol egy-szersámi a feltételek is megtekinthetők.

— Eljegyzés. Siposs Etelka kisasszonyt a kolozsvári nemzeti színház bájos primadomáját tegnap Ronai Béla ur eljegyezte.

— Eljegyzés. Tatár Balázs nagy szalon-tai tanár az ünnepen eljegyezte Körösi Florát Ö. Körösi Ferencz néleányát.

— Házasság. Polly Viktor kolozsvári bank és váltó üzlet tulajdonos foyó hó 28-án lépett házasságra Polly Adél kisasszonnyal. Tanuk Deák Albert és Székula Ákos voltak.

— Színház. Tegnap este a keringő király, Strauss János kedves operettjét adták, a „Böregert.“ Meglehetősen telt ház gyönyörködött a szép zenében, mely olyan bájosan hullámzik s a jó előadásban, melyhez ugyan sok kifogás is hozzáfér, de ritka volta miatt küldön említést is érdemel. Eisensteint Megyery Dezsó a bohózatos komikum kifejezésére oly erős venájjal kitűnően ábrázolta. Siposs Etel mint Rozalinda nagyon bájos volt, szépen énekel, sőt magyar dalait ismételnél volt kénytelen. Játékára nézve azonban egy megjegyzést nem mulaszthatunk el. Eleinte bágyadt volt és sokszor mintha elszorakozna, midőn más énekel és beszél, a partnerek cselekvésének hatását az arcán és játékában hiába keressük visszatükrözve. A játéknak folytonosnak, egyöntetűnek kell lenni. Annál is inkább kívántatik ez egy jó játékosnál, mert játékaik összehasonomását gyengíti, leszálítja az intervallumok közbe lépése.

Az ilyen játék hasonlít a spectral analysis Fraunhofer vonalaihoz midőn a fényes csíkok egy setét kiseri a spektral lapon. A második felvonásban a kisasszony játéka is emelkedett, midőn az alarcz folytonos játékre kényszeríti. E megjegyzést különben azért tesszük, mert fokozatos fejlődését látva, mindig jobbat és jobbát kívánunk tőle látni. Vendrey a Frank börtön-igazgató szerepét, Szerény a börtönőrtét jól adta. — Soltz Paula az egyéniségéhez illő szerepet kapott, Adé szoba léányát és ezt meglehetősen töltötte be. Ezt a szerepkört — elismerjük — el tudja látni. Egy általános megjegyzést kívánunk a karra nézve is tenni. Reméljük az új direktortól, hogy a női kart új erőket frissíti fel. Elégedig ugyanis nagy mérvű konzervatívizmusban gyökerezik az a körülmény, hogy a kar évről-évre nagyon kevésbé változott, nem fejlődött. (Knr.)

— Kitüntetések. A román király Sántay Sándor magyar állam vasuti főfelügyelőt a kolozsvári üzletvezetőség főnökét a román csillag rendtiszti keresztjének, Pollák Lajos felügyelőt a forgalmi s kereskedelmi osztály főnökét a román korona rend tiszti keresztjének adományozásával tüntette ki. A királyi kegy két oly férfit ért, kik díszére válnak a magyar államvasutak tisztí karának.

— Állandó igazoló bizottság. Béli Ákos gr. Kolozsvár város főispánja az állandó igazoló bizottságba elnöknek: Ferencz József unit. püspököt, jagoknak pedig Dobál Antal, Finlay Henrikét és Székula S.

— Kárpát-estélyek. Az E. K. E. kolozs-megyei osztály, hogy a egyesület szellemi működésének bemutatása által a tagoknak élvezetes estét szerezzen, másrészt, hogy a nagy közönség érdeklődését meindl inkább felbressze továbbá hogy hazánk erdélyi részeit leírásokban is ismertesse és így elősegítve a nagy fontosságú egyesületi célok megvalósítását, január és február hó folyamán több felolvasó estélyt fog rendezni. — Nagy Gábor dísztermében. A január 8 és 29-iki estélyek táncmulatsággal lesznek egybekötte.

— Dalgyűjtemény. Egy pár nap mulva egy kis dalgyűjtemény fog „Magyarhymnuszok és hazafias dalok“ czímen megjelenni Kovács Dániel polg. iskolai tanítótól B. Hunyadon. Az énekfűzet 27 hymnusz és hazafias dalt tartalmaz, két szólamra írva, gyermek- és népénekkarok használatára. Egy fűzet ára 20 kr.

— Beteg honvédnak. Szacsay Sándor ur 5 frtot T. J. K. J. urnó 1 frtot küldött szerkesztőségünkbe. Átszolgáltattuk a honvéd egylet elnökségének Szabó Sámuel tanár ur kezéhez. Azonkívül Bückel Károlynál adakozott! B. Bánffy Albertné urnó 3 frt. Miniszter Ede 1 frtot.

Havas vihar zug át a fákon,
Hogy a fák belesünek,
Remegve ülnék egy kis ágon,
A dermedt éhes madarak.

Mind fagyott szárnyal pihen ottan,
S egyik sem zengi panaszát,
Csak ül hallgatva ottan,
A szárnyas proletár család.

Palágyi.

Szép lányok, jó fiúk, értelmes gyermekek, s egyáltalán mindenki, tisztelettel felhívatik, hogy asztalaik morzsáival enyhítsék a lég lakóinak retentő nyomorát, mert a hó immár minden magocskát eltakart. Hőmentes helyre hintsenek a könyörtelen lelkűek eledelet naponta kerti munkásainknak, mert nélkülük sem kenyertünk sem gyümölcsünk nem teremne, sőt erdeink is elpusztulnának. A. v. e. r. t.

— Újévi üdvözlés megváltás. Karczagi és Pataki urak, mint a Matutecs József cipész-üzlet jelenlegi tulajdonosainak ama híret tegnap közöltük, hogy az újévi gratulációkat jótékony és hazafias czélra megváltották. E közleménybe „Karczagi“ név helyett „Károcsanyi“-t szedtek. Ezt ezennel helyreigazítjuk.

— Papir egyforintosok. Decz. 31-én megszűnik az egyforintos államjegyek érvényessége a magánforgalomban. A jövő 1896 év június 30-áig az összes állami pénztárak elfogadják fizetesképpen. 1896. év végéig már csak az állami beváltó pénztáraknál érvényesíthetők a papirforintosok. Különbben már most kevés maradt a bevonásra, mert november végén még 15 millió egyforintos volt forgalomban, ma pedig már csaknem teljesen ki vannak vonva a papirjegyek.

— A vasuti szabadjegyek beszüntetése. A minisztertanács — mint felhatalozottan jelentik — elhatározta, hogy a m. kir. államvasutak vonalain újévtől kezdve eltérítve a vasuti alkalmazottaktól s azon hivatalos közvektől vagy más személyektől, kiknek szabadjegyekre való igénye a közlekedési vállalatok közt fennálló egyezménynek, a határozományok a postai és távirati szolgálatra vonatkozó rendszabályok és törvényekben, szabályrendeletekben vagy fennálló szerződésekben foglalt különleges intézkedések által van megállapítva, a teljesen díjmentes utazás kedvezménye ezental rendszerint csak a vasuti üzem állam intézése, felügyelete és ellenőrzésével megbízott szolgálati ágakkal kamazott tisztviselőket, valamint a vasutügyekben utazó közigazgatási és rendőri közveket illeti meg. Ennek következtében 1896. január 1-től kezdve mint azon évi és időleges szabadjegyeket, amelyek az eddigi gyakorlat szerint a fent elősorolt kategóriák egyikebe sem tartozó hivatalos személyek s mások részére engedett jegyeket bevonják.

— Halálos szerencsétlenség. Gyergyószentmiklósról halálos szerencsétlenség híret közlik velünk. Az eset részletei következők: Vakár János csomafalvi birtosos Domokos Antal bérkocsiján bement Gyergyószentmiklórsra a dolgát elvégezvén, hazafelé indult. Alig érte azonban a város piacára, a loak megbokrosodtak és őrtül vágatással ragadtak a könnyű kocsit. A kocsi hiába akarta megfékezni a megvadult állatokat, ezek még a gyeplőt is elszakították, segítség pedig nem érkezett sehonnan. — A birtokos végre kiugrott a kocsiból, utána a kocsi is. Az arajárok akadtak a két földön fekvő emberre. Vakár könnyű horzsolások árán megmenekült, a kocsi azonban meghalt az országúton. A lovak és az összetört kocsiját csak egy nap múlva találták meg.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Néppárt bomlása.

Érdekes kulisza titok szívárogi ki a néppárt köréből. A néppárt még jóformán meg se alakult, már is

tud menni a 67-es alappal, kiadták tehát a jelszót, hogy függetlenségi néppártot csinálnak, Zichy Nándoréknak ez nem tetszett. Megijedtek a méltóságos urak, hogy az udvar furcsa szemmel fog rájuk nézni s megmaradtak a 67-es alap mellett. bből szakadás támadt s ma már úgy áll a dolog, hogy a néppárt — mielőtt még megalakult, közel van a megsemmisítéshez.

Hohenlohé elutazása.

Budapest, decz. 30.

A német birodalmi kancellár, Hohenlohe herceg nejével tegnap délután a buszviziteket csinált.

Badeni gróf miniszterelnök tegnap névjegyet tette le a hercegnél. A hercegi páma reggel 8 órakor utazott el Bécsből.

Hohenlohe Bécsben.

Budapest, decz. 31.

Bécsből táviratozzák: Diplomáciai körökben komolyan beszélnek, hogy Hohenlohe német birodalmi kancellár és Goluchovszky külügyminiszter között a keleti kérdésben és más ügyekben tárgyalások folynak. Azt mindenképen czáfolják, hogy a szocialisták elleni eljárásról említés történt volna.

Bálok a Burgban.

Budapest, decz. 30.

Bécsből táviratozzák: A bál az udvarnál az eddigi megállapodás ok ellenére nem február 3-án, hanem január 20-án lesz Bécsben a Hofburgban. Az udvari bál pedig 1896. jan. 15-én lesz megtartva.

Szerbiából.

Budapest, decz. 31.

A minisztertanács Petkovics előbbi közmunka miniszter által egy magyar czeggel 300 darab vasuti vaggon szállítása tárgyában kötött szerződését megsemmisítette és német meg belga firmákkal szerződött kik 8%-al olcsóbbak. (Az odjek szerint ez okozta Petkovics bukását is?)

Novakovics volt miniszterelnök óriási történelmi hazugságokkal vegyített és fűszerezett röpiratot írt, melyben Macedoniát Szerbiának követeli. — Röpiratát Kostandin alnév alatt írta. Érdekes, hogy Novakovics eredetét tekintve sem nem szerb, sem nem orthodox, mert Hertkovec magyarországi horvát falból, katolikus, arnauta eredetű száloktól származott.

A szerb hivatalos sajtóiroda a berlini Wolff irodának egy telegrammot küldött, — hogy a szerb sertekeknek Magyarországra szállításának újabb tilalma jöllehet a szerb állatállomány egészséges Szerbiában nagy felháborodást okozott.

A „M. Ért.“ most ezt táviratozza, ez a tudósítás rágalom, alaptalanság s czélja a külföldön a hivatalos közleménynek a külföldön magyarellenes hangulatot kelteni. Szerbiában is minden hivatalos értesítést a külföld félrevezetését czéloznak tartanak.

Hammerstein elfogatása.

Budapest, decz. 30.

Brindisiből táviratozzák: Hammerstein elfogatása „Peloro“ megérkezése után azonnal megtörtént a 2 biztonsági hivatalnoktól kísért alprefekt által, a nélkül hogy Hammerstein ellenkezett volna. Ruháin kívül 20 márkát és 80 lírát találtak nála. Hogy öngyilkosságot ne követhessen el, nem a közönséges fogházba szállították, hanem külön őrizet alá helyezték.

Halálozás.

Budapest, decz. 28.

A fehervári uhánusok közül eddig 4, ismeretlen ok miatt meghalt,

Püspök haldoklása.

Budapest, decz. 30.

Dulánszky Nándor pécsi püspök utolsó perczeit éli. Az agónia beállott.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Holnap, szerdán, január 1-én, 1896.

Délután:

ÁRPÁD ÉBREDÉSE.

S Z Ó Z A T.

A CREMONAI HEGEDÚS.

Este:

KIRÁLY-HIMNUSZ.

ÚJÉVI ALLEGORIA.

T É L E N.

H I R D E T É S E K.

ERDÉLYI HEGYI BOROK.

Kitüntetve:

NAGY-ENYED 1882. PÁRIZS 1878. BUDAPEST 1885.

BÜRGER MÁRTON krakkói (Alsó-Fehérmegye) bornyagtermelő fiókraktára

Erdély hegyaljai borkereskedés,
Kolozsvar, Hid-utca 29. — Telefon 176.
Ajánlja saját termésű borait
 kicsinyben és nagyban,

 úgy palackokban, mint hordókban, Kolozsvar házhoz, illetve
 pályaudvarhoz szállítva.

Árjegyzék díjmentesen küldetik.
 861. (7-7)

Telefon 307.

SOMLYAI MIHÁLY

 ÜVEG, PORCELLÁN, LÁMPA ÉS HÁZTARTÁSI ESZKÖZÖK RAKTÁRA
 Kolozsvar, Belhid-utca 17. szám,

FERENCZ ÉS TÁRSA FÉNYKÉPESZEMEK PALOTÁJÁBAN.

 Ajánlja a mostan megérkezett francia mozgó babákat 40
 krtól, karácsonfa díszeket és fonográf babákat;

továbbá:

asztali-, tea-, kávé-, mosdó-készletek.
 Fatálczák üveg-festményekkel. Vázák, gyümölcs-tálak, bambusz-
 asztalok, asztal-díszek.

ÜVEG-KÉSZLETEK, DITMÁR-LÁMPÁK.
 CHINA-EZÜST DISZTARGYAK JÓTÁLLASSAL.

Valódi Belga és üzleti lámpák nagy választékban.

Ablak-üvegezés, képkeretezés
 — úgy helyben, mint vidéken. —

 A nagyérdemű közönség szíves megrendelését kérve, — mara-
 dok kiváló tisztelettel:

806. (15-x)

SOMLYAI MIHÁLY.
Telefon 307.

KERESTETIK

600—800 holdas birtok

megvételre,

 jó karban lévő épületekkel, lehetőleg jó út,
 vagy vasúthoz közel.

 Ajánlatokat Szövérdi József címre Paszmosra kérek,
 utó posta Nagy-Sajó.

Közvetítők nem vétetnek tekintetbe.
 900. (3-3)

Eladó 270 darab
két éves makkolt sertés
VÁRMEZŐN (Szilágymegye.)
Átlag súly 300 kilogramm.

Értekezhetni ugyanott:

DONOVÁK MÁRTON

tulajdonossal.

904. (2-3)

Első minőségű 2 éves vágott bükkfa,

 100 mm. kocsiba berakva **32** frt.

Megrendelhető:

 a **Hosszurévi állomásnál** (Szamosvölgyi vasút),
 vagy pedig alólírt tulajdonosnál **Kolozsvar.**

Helyben Kolozsvar udvarra beszállítva 100 mm. 60 frt.

 Kevesebb mennyiségben 1 mm. hasábfá 65 kr. Vágott
 fa 85 kr.

905. (1-10)

Tisztelettel:

Herczeg Albert.

Telefon 148.

Új diszmagyar ruhákat

 a milleniumi ünnepélyeknél diszmagyarban megjelenők,
 valamint anyakönyvvezetők és esketők részére

a legizsésabban elkészít:

KRAUSZ ADOLF és FIA

udvari szállítók egyenruházati intézete

Kolozsvar, Belmonostor-utca 20. sz.

Az összes zsinorzatok fényképben megtekinthetők.

Tartalékos tiszt és tiszt helyettes urak

csinosan és szabályszerűen felszereltetnek.

Árjegyzékek bérmentve. — Telefon 153. sz.

885. (3-6)

AJÁNLIJA

PÁNCZÉL IMRE

 fűszer-, csemege- s elkülönített
 helyiségben berendezett

„festék-üzletét“

Kolozsvar, Hid-utca 18. sz.

 Pontos kiszolgálás, tisztán kezelt árak a legelő-
 nyűsebb árak mellett!

Elárusítás nagyban és kis mértékben.

583. (39-x)

Első alföldi cognacgyár r. t.

Keckskemén.

 Köszönöm a szállítmányt, ha a többi is hasonló, ak-
 kor gratulálok. Pénz megy. Ismerőseimnek ajánlom a cog-
 nacot.

Bécs, 1894. szept. 24. (Magyar-u. 47.)

THALLÓCZY LAJOS.

Kérem a mellékelt megrendelések pontos effectualását

Bécs, 1894. decz. 7.

Tisztelettel:

THALLÓCZY LAJOS.

 Kapható minden előkelő fűszer-, csemege- és
 gyógyáru-üzletben.

Vezérügynök Erdély részére:

RIDELI FERENCZ úr MEDGYESEN.

874. (7-10)

SZÉP, JÓ ÉS OLCÓ!

KARÁCSONYI és ÚJÉVI
HASZNOS AJÁNDÉKOK!

Mélyen leszállított árak!

MESKÓ L.

Főtér 19. szám.

Téli kendők, Angol ruha-kelmék

az idény előre haladtáért

gyári áron alól!

816. (14-14)

Muff-, Boá- és Gallér-raktár!

Poszler Gyula divatárú házában

Kolozsvar, Belhid-utca 3. sz.

!!!Megérkeztek az őszi és téli új kelmék!!!

Szabott árak mellett kaphatók:

30 kr. 1 méter duplasz. szörkelme.

30 kr. 1 méter téli Loden-kelme.

50 kr. 1 méter Női posztó-kelme.

1 frt 1 méter 180/c. széles Női

posztó-kelme.

45 kr. 1 méter fekete Caschemir.

50 kr. 1 méter fekete ruha-Crepp.

60 kr. 1 méter fekete mintás

ruha-Crepp.

110 kr. 1 méter 180/c. széles

angol Cheviot.

90 kr. 1 méter selyem suráh,

minden szín.

120 kr. 1 méter tiszta selyem

fekete Mervellio.

130 kr. 1 mt. Ottomán szín. selyem.

Ezeken kívül minden e szakmába vágó árak a legfino-

mabb minőségig kaphatók.

Daczára azon erős versenyeknek, a mi e szakmában

ma városunkban létezik, előnyös bevásárlásaimnál fogva,

szabott árakon ugyan, de minden versenynél olcsóbb

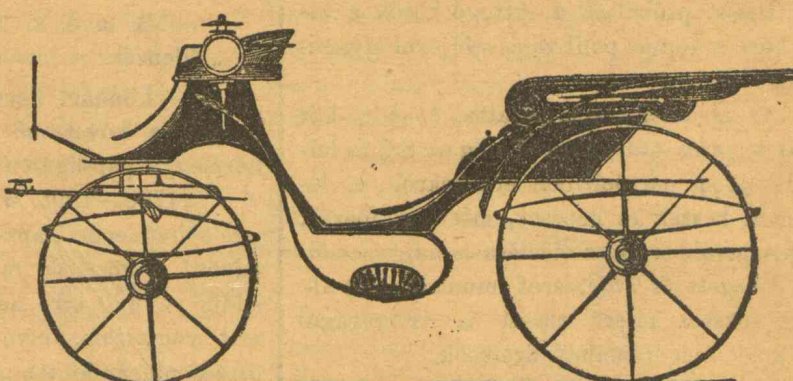
vagyok.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

696. (25-x)

a fentebbi.

 A berlini nemzetközi ipar-műkiállításán
 1895-ben dísz-oklevéllel, keresztel és arany éremmel
 lett kitüntetve.

UDVARI ANDRÁS kocsikészítő,
 Kolozsvar, Hidfő-utca Zöldfa-vendéglővel szemben.

 Van szerencsém fölhitni a nagyérd. közönség becses figyelmét
 üzletemre, hol készítek mindennemű ruganyos fényűzésű kocsikat;
 elvállalok nyerges (szatler) és fényező munkákat a legjutányosabb
 ár mellett.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.
 Raktáromon mindig nagy készletet tartok megtekintés végett.
 s a nagyérdemű közönség rendelkezésére állok.

Nagybecsű pártfogását kérve

742. (24-30)

tisztelettel

Udvari András,

kocsikészítő.

Sensatiót keltő Ujdonságok mérsékelt áron!

Bányai Sámuel és fia szűcs-árú és női felöltő árúházában
találhatók
Főtér, Takaré- és Hitelbank-épület.

Helybéli és vidéki n. b. vevőink szíves látogatását kérjük

Tisztelettel:

BÁNYAI SÁMUEL és FIA.

895. (5-x)

aknál, az